

وزارت آموزش و پرورش
اداره کل آموزش و پرورش استان هرمزگان
مدیریت آموزش و پرورش شهرستان میناب

بررسی چالش ها و مزیت های آموزش مجازی در دوران پاندومی ویروس کرونا

فرزانه دشتی^۱

آموزگار ابتدایی، کارشناسی علوم تربیتی شیراز

Frzanhdshty674@gmail.com

چکیده:

با شیوع پاندومی ویروس کرونا، کلیه نهادهای جامعه از جمله نظام آموزش و پرورش با چالش های زیادی مواجه شد، مهمترین چالش تعطیلی مدارس بود، ادامه این روند می توانست باعث عقب ماندگی تحصیلی فراگیران شود و تنها راهکار ممکن و آنی جهت برون رفت از این بحران، تغییر شیوه آموزش از حضوری به صورت آموزش آنلاین بود. انتخاب این شیوه آموزشی، نظام آموزشی کشور را با چالش های زیادی روبرو کرد. این پژوهش، قصد دارد، به بررسی چالش ها و مزیت های آموزش مجازی در دوران پاندومی ویروس کرونا بپردازد. بدین منظور مقالات موجود و مرتبط با موضوع تحقیق در بازه زمانی سال (۲۰۲۱ - ۲۰۱۹) در پایگاه داده گوگل اسکولار جستجو و جمع آوری گردید، طبق بررسی های صورت گرفته چالش ها و مزیت ها آموزش مجازی در پنج حیطه آموزشی، اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و فنی مورد بررسی قرار گرفت و در انتها راهکارهایی کوتاه مدت و میان مدت و بلندمدتی جهت کاهش و رفع چالش های ایجاد شده ناشی از پاندومی ویروس کرونا ارائه گردید.

واژگان کلیدی: چالش آموزش مجازی، مزیت آموزش مجازی، کرونا، آموزش مجازی

مقدمه:

در اواخر سال ۲۰۱۹ در شهر ووهان چین یک بیماری حاد تنفسی، ناشی از ویروسی جدید به نام کووید ۱۹ شیوع پیدا کرد و در حال حاضر نیز با گذشت دو سال از شیوع این بیماری هم چنان جهان با تبعات ناشی از این ویروس دست به گریبان هست. و در حال حاضر نیز به عنوان یکی از مهمترین چالش های بهداشت و درمان در ایران و نیز در تمام دنیا مطرح می باشد و این ویروس نه تنها بر روی حوزه بهداشت و درمان بلکه بر تمام حوزه ها از جمله نظام آموزش را نیز تحت تاثیر قرار داده است. به دلیل اینکه این ویروس قدرت سرایت بالایی دارد، خطر ات کشندگی زیاد دارد، بهترین راه مبارزه با این ویروس جهت قطع زنجیره انتقال این بیماری رعایت فاصله گذاری اجتماعی هست به این منظور مطابق توصیه سازمان بهداشت جهانی بهترین کار قرنطینه سریع و فوری بود و به دنبال ایجاد این قرنطینه، مدارس و دانشگاهها تعطیل شدند، این مراکز فعالیت های آموزشی به ناچار روش های جاری آموزشی خود را تغییر دادند و در این زمینه اقداماتی را انجام دادند. و از جمله این اقدامات ادامه فعالیت آموزشی در بستر اینترنت و در فضای مجازی و به صورت الکترونیکی بود (محبوب، حمیده، پیوند، & مصطفی، ۲۰۲۱). اصطلاح یادگیری الکترونیکی را نخستین بار کراس ابداع کرد و به انواع آموزش هایی گفته می شود که از فناوری های اینترنت و اینترنت برای یادگیری و آموزش مباحث مورد نظر بهره می گیرد (اکبری & رجائی، ۲۰۲۰). در نتیجه این اقدام آموزشی موجب شد آموزش الکترونیک تا قبل از این در ایران چندان مورد استقبال قرار نگرفته بود به یکباره مورد توجه همگان قرار گیرد. تبع آن چالش های زیادی از لحاظ اقتصادی و اجتماعی و آموزشی در پی داشت به خصوص اثر این چالش ها در اقشار ضعیف جامعه و همچنین مناطق محروم کشور شدیدتر بود علت آن این بود استفاده از فضای مجازی نیازمند زیر ساخت ها مناسب از جمله هزینه راه اندازی و بکارگیری خطوط تلفن؛ دسترسی به رایانه، خدمات جانبی آن، پهنای باند اینترنت مناسب، داشتن سواد رسانه ای و... می باشد. که فراهم کردن آن در این برهه زمانی با توجه شرایط اقتصادی بویژه برای اقشار آسیب پذیر جامعه امکان پذیر نبود (محبوب ۲۰۲۱، et al.). و همین موارد باعث شد همه دانش آموزان دسترسی مناسب برای آموزش در این فضای (مجازی) نداشته باشند، خود این موضوع می توانست چالش های زیادی از لحاظ آموزشی در پی داشته باشد اما